

Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari (Text refós per LesLleis.com)

Índex

[Mostra/Amaga]

- Exposició de motius
- Títol I. Disposicions generals
  - Capítol primer. De la naturalesa, el concepte i els principis generals
    - Article 1. *Naturalesa i abast*
    - Article 2. *Concepte, fins i classes de tributs*
    - Article 3. *Principis de l'ordenació i aplicació del sistema tributari*
    - Article 4. *Potestat tributària*
    - Article 5. *Actes impugnables*

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 16 d'octubre del 2014 ha aprovat la següent:

Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari

Índex

Exposició de motius
Títol I. Disposicions generals
Capítol primer. De la naturalesa, el concepte i els principis generals
Article 1. Naturalesa i abast
Article 2. Concepte, fins i classes de tributs
Article 3. Principis de l'ordenació i aplicació del sistema tributari
Article 4. Potestat tributària
Article 5. Actes impugnables
Capítol segon. De les normes tributàries
Secció primera. Sistema normatiu
Article 6. Fonts de l'ordenament
Article 7. Reserva de llei
Article 8. Identificació i derogació expressa de les normes tributàries
Secció segona. Àmbit d'aplicació de les normes tributàries
Article 9. Àmbit temporal
Article 10. Àmbit territorial
Secció tercera. Interpretació i qualificació de les normes
Article 11. Interpretació de les normes
Article 12. Qualificació de les normes tributàries
Article 13. Abús de les normes tributàries
Títol II. El règim tributari
Capítol primer. De la naturalesa de l'obligació tributària
Secció primera. Principis de l'obligació tributària
Article 14. La relació jurídica tributària
Article 15. No disponibilitat del crèdit tributari
Secció segona. Obligació tributària principal
Article 16. Definició
Article 17. Fet generador
Article 18. Meritació i exigibilitat
Article 19. Beneficis fiscals, deduccions, bonificacions i exempcions
Secció tercera. Obligació tributària de realitzar pagaments a compte
Article 20. Obligació tributària de realitzar pagaments a compte
Secció quarta. Obligacions entre particulars resultants del tribut
Article 21. Obligacions entre particulars resultants del tribut
Secció cinquena. Obligacions tributàries accessòries
Article 22. Obligacions tributàries accessòries
Article 23. Interès moratori
Article 24. Recàrrecs per presentació extemporània de la declaració o autoliquidació
Article 25. Recàrrecs del període executiu
Secció sisena. Obligacions tributàries formals
Article 26. Obligacions tributàries formals
Secció setena. Drets, garanties i obligacions
Article 27. Drets i garanties de l'obligat tributari

Article 28. Obligacions i drets de l'Administració
Article 29. Devolucions a què té dret l'obligat tributari
Article 30. Devolucions d'ingressos indeguts
Capítol segon. Dels obligats tributaris
Secció primera. Subjectes d'obligacions tributàries
Article 31. Classes d'obligats tributaris
Article 32. Successors dels obligats tributaris
Article 33. Responsabilitat tributària
Article 34. Responsables solidaris
Article 35. Responsables subsidiaris
Article 36. Transmissió de negocis amb deutes tributaris pendents
Article 37. Adquirents de béns afectats per llei al compliment de deutes tributaris
Secció segona. Capacitat d'obrar i representació
Article 38. Capacitat d'obrar i representació
Article 39. Domicili a efectes tributaris
Capítol tercer. Dels elements de l'obligació tributària principal i de l'obligació tributària de realitzar pagaments a compte
Secció primera. Base de tributació: mètodes de tributació
Article 40. Base de tributació
Article 41. Sistema de determinació directa
Article 42. Sistema de determinació objectiva
Article 43. Sistema d'estimació indirecta
Secció segona. Altres elements de l'obligació tributària
Article 44. Base de liquidació
Article 45. Tipus de gravamen
Article 46. Quota de tributació i de liquidació
Capítol quart. Del deute tributari
Secció primera. Disposicions generals
Article 47. Contingut del deute tributari
Article 48. Extinció del deute tributari
Secció segona. Pagament
Article 49. Modalitats de pagament
Article 50. Subjectes legitimats per percebre i realitzar el pagament
Article 51. Temps de pagament
Article 52. Imputació de pagaments
Article 53. Ajornament i fraccionament del pagament
Secció tercera. Prescripció
Article 54. Terminis i còmput de prescripció
Article 55. Interrupció de la prescripció
Article 56. Efectes de la prescripció
Secció quarta. Altres vies d'extinció del deute tributari i sancions
Article 57. Compensació
Article 58. Condonació
Article 59. Insolvència provada de l'obligat tributari
Secció cinquena. Garanties
Article 60. Tipus de garanties
Article 61. Garanties en l'ajornament i el fraccionament
Article 62. Mesures cautelars de caràcter provisional
Títol III. Aplicació dels tributs
Capítol primer. Dels principis generals de l'aplicació dels tributs
Secció primera. Principis generals
Article 63. Àmbit d'aplicació i competència
Secció segona. Informació i consultes tributàries
Article 64. Deure d'informació i assistència als obligats tributaris
Article 65. Consultes tributàries escrites
Secció tercera. Acords de valoració
Article 66. Acords previs de valoració
Article 67. Acords especials
Secció quarta. Col·laboració social en l'aplicació dels tributs
Article 68. Obligacions d'informació
Article 69. Autoritats sotmeses al deure d'informar i col·laborar
Capítol segon. De les normes sobre actuacions i procediments tributaris
Secció primera. Principis i aspectes generals
Article 70. Notificacions tributàries
Article 71. Obligació de resoldre temporàniament i efectes de la falta de resolució expressa
Article 72. Entrada al domicili
Article 73. Denúncia pública

Secció segona. Fases del procediment tributari
Article 74. Inici
Article 75. Desenvolupament
Article 76. Acabament i obligació de resoldre
Secció tercera. Prova
Article 77. Principis generals de la prova
Article 78. Presumpcions en matèria tributària
Capítol tercer. Del procediment de gestió tributària
Secció primera. Funcions de gestió tributària
Article 79. Funcions de gestió
Secció segona. Aspectes generals de la gestió
Article 80. Declaració tributària
Article 81. Autoliquidació
Article 82. Rectificació i substitució de declaracions i autoliquidacions
Article 83. Liquidació tributària
Secció tercera. Procediments de gestió tributària
Article 84. Procediment de devolució derivat d'autoliquidacions, sol·licituds o declaracions
Article 85. Procediment de comprovació de valors
Article 86. Procediment de taxació pericial contradictòria
Article 87. Procediment de comprovació de gestió
Capítol quart. Del procediment d'inspecció tributària
Secció primera. Aspectes generals del procediment d'inspecció
Article 88. Funcions de la inspecció
Article 89. Facultats dels òrgans d'inspecció tributària
Article 90. Documentació de les actuacions d'inspecció
Secció segona. Inici i desenvolupament del procediment d'inspecció
Article 91. Inici del procediment d'inspecció
Article 92. Abast de les actuacions d'inspecció
Article 93. Termini de comprovació de la inspecció
Article 94. Lloc i horari de les actuacions d'inspecció
Article 95. Mesures cautelars en el procediment d'inspecció
Article 96. Regularització voluntària durant la comprovació
Secció tercera. Acabament del procediment d'inspecció
Article 97. Acabament del procediment d'inspecció
Article 98. Tràmit d'audiència
Article 99. Acta de conformitat
Article 100. Acta de disconformitat
Capítol cinquè. Del procediment de recaptació
Secció primera. Aspectes generals del procediment de recaptació
Article 101. Funcions de recaptació
Article 102. La recaptació tributària
Article 103. Recaptació en període executiu
Article 104. Facultats de la recaptació
Secció segona. Procediment de constrenyiment
Article 105. Naturalesa del procediment de constrenyiment
Article 106. Suspensió del procediment de constrenyiment
Article 107. Desenvolupament del procediment de constrenyiment
Article 108. Determinació dels béns i drets que s'embarguen i execució de garanties
Article 109. Procediment d'embargament
Article 110. Oposició a l'acord d'embargament
Article 111. Nomenament d'un administrador en l'embargament
Article 112. Embargament de béns o drets en entitats de crèdit o dipòsit
Article 113. Alienació dels béns embargats
Article 114. Acabament del procediment de constrenyiment
Secció tercera. Procediment contra responsables i successors
Article 115. Declaració de responsabilitat
Article 116. Procediment de derivació de responsabilitat
Article 117. Procediment de recaptació davant els successors
Títol IV. Potestat sancionadora
Capítol primer. Dels principis de la potestat sancionadora
Secció primera. Principis rectors de la potestat sancionadora
Article 118. Potestat sancionadora de l'Administració
Article 119. Principi de presumpció de bona fe de l'obligat tributari
Article 120. Principi de responsabilitat en les infraccions tributàries
Article 121. Principi de no-concurrència de les sancions tributàries
Secció segona. Naturalesa de la responsabilitat tributària

Article 122. Subjectes de les infraccions tributàries
Article 123. Extinció de la responsabilitat de les infraccions tributàries
Article 124. Extinció de les sancions tributàries
Capítol segon. Concepte i modalitats d'infraccions i sancions tributàries
Article 125. Concepte i modalitats d'infracció tributària
Article 126. Modalitats de sanció tributària
Article 127. Infraccions simples
Article 128. Quantificació de les sancions en els supòsits d'infraccions simples
Article 129. Infraccions de defraudació
Article 130. Qualificació de les infraccions de defraudació
Article 131. Quantificació de les sancions en els supòsits d'infraccions de defraudació
Article 132. Reducció de les sancions
Capítol tercer. Òrgans competents per imposar sancions
Article 133. Òrgans competents per imposar sancions
Capítol quart. Del procediment sancionador
Article 134. Regulació de l'expedient sancionador en matèria tributària
Article 135. Procediment sancionador
Títol V. Vies d'impugnació
Capítol primer. Dels principis rectors
Article 136. Els procediments de revisió
Article 137. Requisits
Capítol segon. Comissió Tècnica Tributària
Article 138. Composició
Article 139. Funcionament
Article 140. Competències
Capítol tercer. Del recurs en via administrativa
Article 141. Del recurs en via administrativa
Article 142. Resolució dels recursos
Capítol quart. Dels procediments especials de revisió
Article 143. Procediments especials
Article 144. Procediment de rectificació d'errors
Article 145. Procediment de devolució d'ingressos indeguts
Article 146. Procediment de revocació
Capítol cinquè. Recurs davant la jurisdicció administrativa
Article 147. Recurs en via jurisdiccional
Disposició addicional primera. Remissions normatives
Disposició addicional segona. Desenvolupament reglamentari
Disposició transitòria primera. Modalitats de pagament
Disposició transitòria segona. Recàrrecs per pagament extemporani del deute, recàrrecs del període executiu i interès moratori
Disposició transitòria tercera. Procediments tributaris
Disposició transitòria quarta. Infraccions i sancions tributàries
Disposició derogatòria
Disposició final primera. Habilitació normativa
Disposició final segona. Desplegament normatiu d'actuacions i procediments per mitjans electrònics, informàtics i telemàtics i relatius a mitjans d'autenticació
Disposició final tercera. Articles qualificats
Disposició final quarta. Creació d'una Agència Tributària única
Disposició final cinquena. Entrada en vigor

Exposició de motius

La Llei de bases de l'ordenament tributari aprovada el 19 de desembre de 1996 va configurar un marc "bàsic" de referència en la matèria i ha permès consolidar els principis de justícia, legalitat i reserva de llei, generalitat i distribució equitativa de la càrrega tributària establerts en la Constitució. La referida llei va unificar els criteris aplicables a totes les figures impositives existents i sobretot va permetre establir els fonaments de les relacions entre l'Administració i els contribuents.

En la recerca dels recursos necessaris per fer front a les necessitats financeres del Principat, el gravamen del consum i de la prestació de serveis ha resultat clau per a la consolidació de l'estructura impositiva indirecta, unificats a hores d'ara en un únic impost general indirecte (IGI).

El Principat està vivint una gran reforma fiscal amb l'aparició de noves figures de caràcter directe i naturalesa personal, quina existència resulta imprescindible en l'actual escenari de globalització econòmica i on Andorra cerca el seu espai, amb una clara voluntat de transmetre confiança i transparència.

Així, en el camí de l'apropament del marc tributari andorrà als contribuents actuals i futurs, a la vegada que als ordenaments de l'entorn, la

present norma té per objectiu consolidar les garanties dels administrats però també ve a reforçar els mitjans i mecanismes que han de permetre a l'Administració tributària optimitzar l'eficàcia en la recaptació de tots els impostos.

Aquesta Llei constitueix l'anunci d'un canvi profund de l'Administració tributària andorrana que ha d'anar acompanyat d'altres lleis amb l'objectiu d'adaptar i unificar les unitats administratives del Govern que s'han dedicat fins avui a la gestió i recaptació d'impostos de diferent naturalesa, com la duanera.

Així, aquesta Llei dedica una secció del títol I a determinar com han de ser interpretades les normes en aquesta matèria i introdueix entre altres, el concepte de l'abús de les normes tributàries.

El títol II es dedica al règim tributari, des del naixement del deute i fins a la seva extinció. Escau destacar l'aparició de tipus de recàrrecs diferents i el naixement de l'interès moratori. En aquest títol s'hi estableixen les obligacions i els deutes de l'Administració, junt amb un desenvolupament més ampli dels drets i garanties de l'obligat tributari. Igualment és rellevant destacar que s'hi precisen les responsabilitats dels obligats tributaris incloent per exemple, la responsabilitat subsidiària dels administradors que hagin cessat en els seus càrrecs. De la mateixa manera, la llei també preveu en quina circumstància poden ser declarades responsables subsidiàries aquelles persones que succeeixin en la titularitat o en l'exercici d'activitats econòmiques, per les obligacions tributàries del titular anterior derivades del seu exercici.

La llei també preveu la signatura de convenis de col·laboració amb les entitats bancàries del Principat, amb la finalitat de facilitar la realització de pagament de les obligacions tributàries. Força és de constatar però, que fins a la formalització d'aquests convenis, s'admetrà el pagament efectuat en qualsevol de les entitats bancàries del país, d'acord amb allò que preveu la disposició transitòria primera.

El còmput de la prescripció i les causes de la seva interrupció també canvien notablement en matèria tributària amb l'aprovació d'aquesta llei.

Apareix en aquest títol igualment la possibilitat per l'Administració de decidir d'ofici realitzar una compensació dels deutes tributaris amb crèdits existents de qualsevol naturalesa, en aquelles condicions que determini el futur desplegament reglamentari. D'aquesta manera la compensació ja no haurà de ser aplicada únicament prèvia sol·licitud de l'obligat tributari.

Finalment, resulta igual d'interessant destacar que en aquest títol II la llei aprofita per establir les mesures cautelars de caràcter provisional, que poden ser adoptades per tal d'assegurar el cobrament d'obligacions tributàries i entre les quals s'hi troba la retenció del pagament de devolucions tributàries.

Del títol III que regula el procediment de recaptació i de gestió tributària se'n pot destacar la importància que s'atorga als deutes que recauen sobre l'Administració tributària d'informar i assistir als obligats tributaris en l'aplicació dels tributs. Es creen nous procediments i s'atorga caràcter vinculant a les respostes que l'Administració doni a les consultes tributàries que li siguin adreçades i a les sol·licituds de valoració d'elements determinants dels deutes tributaris. En aquest títol s'atorga al Govern la possibilitat d'adoptar acords especials, per a inversions que puguin resultar estratègiques per al Principat, amb unes particularitats molt concretes.

La llei estableix amb força l'obligació d'informació que recau sobre totes les persones tant físiques com jurídiques i professionals i, segons la qual han posat en coneixement de l'Administració tributària les dades de contingut tributari de què disposin. Els articles 68 i 69 proposats responen a les exigències que es desprenen dels acords econòmics internacionals relatius a l'intercanvi d'informació tributària que no poden ser ignorats, al mateix temps que recorden que el finançament públic és cosa de tots i que requereix la col·laboració tant dels organismes i d'institucions com de totes les persones i els professionals, dels diferents sectors, per garantir-ne l'eficàcia. La possibilitat que les excepcions previstes en aquest text en matèria tributària puguin contradir la llei 15/2003, del 18 de desembre, qualificada de protecció de dades personals, fa que el contingut dels articles 68 i 69 hagi de ser aprovat amb el rang de llei qualificada.

Per altra banda, en aquest títol es fa una distinció entre el domicili professional i el domicili particular necessària per garantir la seva protecció i regular les condicions d'entrada en cadascun d'ells en cas de ser necessari. Tractant-se d'un dret fonamental, l'article 72 que regula l'entrada al domicili de l'obligat tributari, també ha de ser aprovat amb el rang de llei qualificada.

S'aprofita la llei per distingir detalladament les fases de gestió, d'inspecció i de recaptació tributàries, aprofundint en cadascun dels procediments. Així per exemple, s'estableixen terminis per a la caducitat dels expedients i més tràmits d'audiència en favor dels obligats tributaris. Al llarg d'aquest títol trobem algun supòsit en què la interposició d'un recurs pot suspendre el procediment en curs.

Possiblement la novetat més destacada d'aquesta llei apareix a l'article 108 i següents, on es faculta a l'Administració per procedir a l'embargament de béns i de drets que, en termes generals han de poder ser subhastats a la fi del procediment, en cas de resultar necessari, per garantir el pagament dels deutes tributaris. El procediment és objecte d'una regulació exhaustiva. L'apartat 4 de l'article 108 es refereix també al dret fonamental d'inviolabilitat del domicili, pel que ha de ser aprovat així mateix amb el rang de llei qualificada.

El títol IV es destina íntegrament a la potestat sancionadora de l'Administració tributària i comença establint-ne els principis rectoris (la presumpció de bona fe de l'obligat tributari, el principi de responsabilitat en les infraccions tributàries i el de no-concurrencia de les infraccions tributàries). El procediment està llargament detallat i inclou noves tipificacions que s'adaptin a les nombroses innovacions previstes en aquesta llei. En matèria sancionadora, aquesta nova legislació, també estableix limitacions temporals a la durada dels expedients, en benefici de l'obligat tributari.

En les vies d'impugnació que són objecte del títol V també s'hi troben modificacions que escau posar de relleu. Aquí neix la Comissió Tècnica Tributària a la qual es faculta, principalment, per resoldre els recursos administratius que s'interposin contra els actes dictats en el marc de l'aplicació de la present Llei. Mereix una menció especial, l'establiment d'un termini d'un mes per formalitzar els recursos administratius en matèria tributària.

Finalment, aquest text conté dues disposicions addicionals, quatre disposicions transitòries que han de facilitar la incorporació d'aquesta Llei en el nostre ordenament; una disposició derogatòria i cinc disposicions finals. La Llei es clou amb la disposició final que anuncia que la seva entrada en vigor ha de tenir lloc l'1 de gener del 2015.

Títol I. Disposicions generals

Capítol primer. De la naturalesa, el concepte i els principis generals

Article 1. *Naturalesa i abast*

1. Aquesta Llei estableix les normes generals i els principis bàsics que constitueixen el règim jurídic del sistema tributari i pels quals, a manca de llei específica en contra, es regeixen els tributs i les relacions entre l'Administració tributària i els obligats tributaris.
2. Allò establert en aquesta Llei és aplicable a tot el territori del Principat d'Andorra i a tots els obligats tributaris, tant si són residents com si no ho són.

Article 2. *Concepte, fins i classes de tributs*

1. És tribut el recurs de les finances públiques consistent en una prestació dinerària obligatòria, establerta a càrrec dels obligats tributaris que, com a conseqüència de la realització del supòsit de fet establert a la Llei, tinguin el deure de contribuir, per tal d'atendre la realització dels principis i les finalitats que conté la Constitució.
2. El rendiment dels tributs es destina a finançar indistintament el conjunt de les obligacions econòmiques de les finances públiques, llevat de les contribucions especials o dels tributs als quals la llei atribueix finalitats determinades.
3. Són elements essencials dels tributs les determinacions del fet generador, dels obligats tributaris, de la base de tributació, dels tipus de gravamen, de la meritació, de la quota i del deute tributari.
4. Les multes i sancions pecuniàries administratives o penals no són tributs.
5. Tampoc no són tributs els preus públics o les contraprestacions en diner satisfetes per la prestació de serveis públics o la realització de funcions administratives que no són de sol·licitud o de recepció obligatòria.
6. Els tributs es classifiquen en impostos, taxes i contribucions especials.
  - a) Els impostos són tributs, el fet generador dels quals és un negoci, un acte o un fet indicador de capacitat econòmica de l'obligat tributari o de la persona o entitat que ha de suportar el gravamen i que mai no depèn d'una activitat de l'Administració.
  - b) Les taxes són tributs el fet generador dels quals és la utilització privada o l'aprofitament especial del domini públic, la prestació d'un servei públic o la realització d'una funció administrativa de sol·licitud o de recepció obligatòria que es refereix a l'obligat tributari, o l'afecta o el beneficia de manera particular.
  - c) Les contribucions especials són tributs el fet generador dels quals és l'acord de realització de determinades obres o l'establiment o l'ampliació dels serveis públics, sotmès al requisit d'eficàcia de la realització efectiva, que produeixen, ultra el benefici general per a tota la comunitat, un augment de valor dels béns de l'obligat tributari o el beneficien especialment d'alguna manera.

Article 3. *Principis de l'ordenació i aplicació del sistema tributari*

1. El criteri de repartiment just de les càrregues tributàries en el Principat d'Andorra de tots els que contribueixen al seu sosteniment es basa en el principi de capacitat econòmica mitjançant un sistema tributari basat en els principis de generalitat, igualtat i progressivitat que, en cap cas, podrà tenir abast confiscador.
2. L'aplicació del sistema tributari es basa en els principis de proporcionalitat, eficàcia i limitació de les despeses indirectes derivades del compliment d'obligacions formals i ha d'assegurar el respecte dels drets i les garanties dels obligats tributaris als que es refereix l'article 27.

Article 4. *Potestat tributària*

1. Els tributs només poden ser establerts per llei.

2. Els comuns poden exigir tributs d'acord amb el que estableix la Constitució, la Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns, la Llei 10/2003, del 27 de juny, de les finances comunals, la present Llei i altres disposicions amb rang de llei.

3. La competència relativa a la regulació dels elements no subjectes a reserva de llei, i també pel que fa al desplegament reglamentari de la legislació tributària fixat en la present Llei, i a les lleis reguladores dels tributs, correspon al Govern i als comuns quan aquestes lleis ho autoritzin.

4. A banda dels supòsits esmentats, atès que no són tributs, el Govern i els comuns poden crear i regular preus públics, amb el benentès que la potestat d'ambdues administracions s'estén als preus públics de les entitats parapúbliques i de dret públic que els siguin pròpies.

Article 5. *Actes impugnables*

L'exercici de la potestat reglamentària i els actes d'aplicació dels tributs i d'imposició de sancions tenen caràcter reglat i són impugnables en via administrativa i jurisdiccional en els termes previstos en aquesta Llei i en la resta de l'ordenament jurídic.

Registreu-vos a LesLleis.com per
accedir al contingut complet d'aquesta pàgina.